

O b s a h

ÚVOD	11

OBECNÁ ČÁST

HLAVA I.

Pojem, předmět, metoda, úloha a systém čs. pracovního práva	14
1. K pojmu a významu čs. pracovního práva	14
2. Předmět pracovního práva - společenské pracovní vztahy	15
3. Metoda právní úpravy jako výraz specifičnosti předmětu čs. pracovního práva	17
4. Úloha čs. pracovního práva	20
5. Systém čs. pracovního práva	21

HLAVA II.

Prameny čs. pracovního práva a jejich aplikace	23
1. K historickému vývoji pramenů čs. pracovního práva	23
2. Prameny čs. pracovního práva	28
3. Působnost čs. pracovního práva	33
4. K působnosti orgánů státní správy a odborových orgánů při tvorbě a aplikaci pracovního práva	38
5. Uplatňování (aplikace) právní normy	39
6. Mezinárodní organizace práce a její úmluvy a doporučení	40

HLAVA III.

Základní zásady čs. pracovního práva	43
1. Pojem a význam základních zásad čs. pracovního práva	43
2. Základní zásady čs. pracovního práva	44

HLAVA IV.

<u>Pracovněprávní vztahy</u>	50
1. Pojem a třídění pracovněprávních vztahů	50
2. Účastníci (subjekty) pracovněprávních vztahů	52
3. Zastoupení v pracovněprávních vztazích	55
4. Obsah pracovněprávních vztahů	56
5. Vznik a změna pracovněprávních vztahů	57
6. Zánik práv a povinností vyplývajících z pracovněprávních vztahů a zánik pracovněprávních vztahů	59
7. Zajištění práv a povinností z pracovněprávních vztahů	62

HLAVA V.

<u>Pracovněprávní skutečnosti</u>	64
1. Pracovněprávní skutečnosti, pojem a druhy	64
2. Pracovněprávní úkony, pojem, druhy	65
3. Náležitosti pracovněprávních úkonů a právní důsledky jejich vad	68
4. Čas jako pracovněprávní skutečnost	72

HLAVA VI.

<u>Účast pracovníků na řízení organizace</u>	75
1. Obecně k účasti pracovníků na řízení organizace	75
2. Druhy účasti pracovníků na řízení organizace	75
3. Postavení orgánů samosprávy	79

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

Oddíl první

Pracovní poměr

HLAVA VII.

<u>Pojem a druhy pracovního poměru</u>	80
1. Pojem pracovního poměru a pracovní závazek	80
2. Koncepce pracovního poměru	83
3. Druhy pracovních poměrů	86

HLAVA VIII.

<u>Vznik, změny a skončení pracovního poměru</u>	93
1. Vznik pracovního poměru	93
2. Změna pracovního poměru	97
3. Skončení pracovního poměru	103

HLAVA IX.

<u>Pracovní kázeň</u>	115
1. Pojem a obsah pracovní kázeň	115
2. Pracovní řád	120
3. Metody a prostředky upevnování pracovní kázeň	121

HLAVA X.

<u>Pracovní doba</u>	125
1. Pojem pracovní doby	125
2. Délka pracovní doby	126
3. Rozvržení pracovní doby	131
4. Přesčasová práce	135
5. Pracovní pohotovost	137
6. Pružná pracovní doba	137

HLAVA XI.

<u>Doba odpočinku</u>	139
1. Pojem a druhy doby odpočinku	139
2. Přestávky v práci	139
3. Odpočinek mezi dvěma pracovními dny	141

4. Týdenní odpočinek	143
5. Svátky	146
6. Dovolená na zotavenou	147

HLAVA XII.

<u>Mzda</u>	157
1..Obecně k pojetí mzdy v pracovním právu	157
2. Funkce mzdy a jejich vyjádření v pracovním právu	158
3. Systémy časového a úklového odměňování v pracovním právu	161
4. Pojetí mzdy v československém pracovním právu	162

HLAVA XIII.

<u>Překážky v práci, hmotné zabezpečení při nich, náhrady výdajů souvisejících s plněním pracovních povinností</u>	169
1. Pojem překážky v práci, pracovní závazek	169
2. Řešení nemožnosti a obtížnosti plnění pracovního závazku	170
3. Druhy suspenze pracovního závazku	170
4. Vlivy překážek v práci	172
5. Doba trvání suspenze pracovního závazku	178
6. Délka suspenze pracovního závazku na straně organizace	181
7. Náhrady výdajů poskytované pracovníkům v souvislosti s výkonem práce ..	183

HLAVA XIV.

<u>Bezpečnost a ochrana zdraví při práci</u>	185
1. Funkce a význam bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	185
2. Pojem bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a zásady její právní úpravy	187
3. Úkoly organizací týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	188
4. Povinosti pracovníků týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	190
5. Povinosti některých dalších subjektů týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	190

HLAVA XV.

<u>Péče organizace o pracovníky</u>	193
1. Pojem péče organizace o pracovníky	193
2. Právní úprava péče o pracovníky	195

HLAVA XVI.

<u>Zvláštní pracovní podmínky žen a mladistvých</u>	208
1. Zvláštní pracovní podmínky žen	208
2. Zvláštní pracovní podmínky mladistvých	213

Oddíl druhý
Další základní pracovněprávní vztahy

HLAVA XVII.

<u>Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr</u>	216
1. Pojem a význam dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr	216
2. Dohoda o provedení práce	217
3. Dohoda o pracovní činnosti	218

Oddíl třetí
Pracovněprávní vztahy, které jsou součástí
základních pracovněprávních vztahů

HLAVA XVIII.

<u>Vztahy odborových orgánů vznikající při účasti pracovníků na rozvoji, řízení a kontrole činnosti organizace</u>	220
1. Právní úprava vztahů mezi odborovými orgány a organizacemi	220
2. Právní formy účasti pracovníků na rozvoji, řízení a kontrole činnosti organizace prostřednictvím odborových orgánů	221

HLAVA XIX.

<u>Kolektivní smlouvy</u>	224
1. Funkce a význam kolektivních smluv	224
2. Funkce a pojem kolektivních smluv v ČSSR	226
3. Subjekty kolektivních smluv	228
4. Obsah kolektivních smluv	229

Oddíl čtvrtý

Vztahy související se základními pracovněprávními vztahy

HLAVA XX.

<u>Odpovědnostní vztahy</u>	232
1. Pojem odpovědnosti v pracovním právu	232
2. Charakteristické rysy pracovněprávní odpovědnosti	234
3. Druhy pracovněprávní odpovědnosti	235
4. Kárná odpovědnost	238
5. Odpovědnost za škodu	242
6. Neoprávněný majetkový prospěch	254

HLAVA XXI.

<u>Spory z pracovněprávních vztahů</u>	256
1. Pojem a druhy pracovních sporů	256
2. Předcházení pracovním sporům	257
3. Řešení pracovních sporů	258

HLAVA XXII.

<u>Dozor a kontrola dodržování pracovněprávních předpisů</u>	265
1. K dozoru nad dodržováním pracovněprávních předpisů obecně	265
2. Státní odborný dozor nad bezpečností a ochranou zdraví při práci	266
3. Státní dozor nad dodržováním pracovněprávních předpisů	268
4. Společenská kontrola odborů nad stavem bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	269
5. Společenská kontrola odborů nad dodržováním pracovněprávních předpisů .	270

HLAVA XXIII.

<u>Právní vztahy vznikající při zabezpečování práva na práci</u>	271
1. Právo na práci	271
2. Právní záruky práva na práci před nástupem občanů do zaměstnání	276

Oddíl pátý

Další právní vztahy, v nichž se občané účastní na společenské práci

HLAVA XXIV.

<u>Pracovněprávní vztahy členů družstev</u>	284
1. Družstva a jejich orgány	284
2. Druhy družstev	284
3. Členství v družstvu	285
4. Pracovní vztahy členů družstev	286

HLAVA XXV.

<u>Další právní vztahy účasti na společenské práci</u>	288
1. Pojem dalších právních vztahů	288
2. Vztah pramenů právní úpravy dalších právních vztahů účasti na spole- čenské práci	290
3. Druhy dalších právních vztahů účasti na společenské práci	291

HLAVA XXVI.

<u>Právní vztahy vznikající při účasti mládeže na společenské práci v rámci přípravy pro povolání</u>	298
1. Příprava mládeže pro povolání a její vývojové tendenze	298
2. Praktické vyučování a společensky prospěšná práce žáků středních škol .	299
3. Zařazování absolventů středních odborných učilišť do pracovního poměru.	301